

מסורת הש"ס

(א) תמורה ל: ע"ו כד... (ב) פ"ו מטו... (ג) וי"ו מטו... (ד) וי"ו מטו... (ה) וי"ו מטו... (ו) וי"ו מטו... (ז) וי"ו מטו... (ח) וי"ו מטו... (ט) וי"ו מטו... (י) וי"ו מטו...

הנשרפין פרק תשיעי סנהדרין

פ.

עין משפט
גד מצוה

ב"ר א"ר מ"י פ"ד מלכות
רוח הלב ו סמ
לפון קמ"ו:
ב"ר ב' מ"י פ"ח מהל' מקו
מטון הלכה י'
ב"ר ג' ד' מ"י פ"ח מהל' י'
ב"ר ה' מ"י פ"ח מהל' י'
מזכ הלכה י' י' ג':

אי הכי הא דפני עלה וכו'. בין לרש לקיש בין לשמואל קא מוזבי. או הכי דהני אחרים דמתני' דרוחמיס קאמר והאי רוחא שנערב בהוכר ולכסוף נתערב קאמר הא דתני עלה דברייתא הכי רוחא שנערב בלחמים כולן פטורין אמר רבי יוסי אפילו אכל חלפתא בנייהן כולן פטורין מאי אפילו דקאמר ר' יוסי:
אלא אמר רבא. בשלל הוכר לבית דין קאמר כגון שנים עומדין וילא חן מנייהם ואין יודעין אי זה מהן זרקו שניהם פטורין אמר רבי יוסי אפילו אכל חלפתא בנייהם שהכל יודעין שהוא חסיד ולא זרקו לא מחייבינן לאידך משום האי חזקה ובהא אפילו רבי יהודה מודה ורבי יהודה דלמך כונסין אותן לכיפה לא עלה קאי אלא הכי קאמר ת"ק וחסורי מחסרה מתני' והכי קתני ושור שנגמר דינו וכו' סוקלין אותו דהא על כרחיך כולו אסורי בהנאה ואין הפסד לבעלים בתקלה הלך סוקלין אותם כדי שתמקיים מצות סקילה במחויב בה: **כונסין אותן לכיפה.** שא"ל לוקלין על הטעיה ב"ד אלא כונסין אותן בחדר והם ממייס דבשב: **והפניא.** בניחותא: **ולדה מותר.** לקמן מפרש לה: **ולדה אסור.** דעובר דין אמו הוא וגם הוא נאסר כגמר דין אמו: **והאמר רבא** ולר' הנוגעה אסור. בהקדמה כגון שגנחה על פי עד אחד או על פי הבעלים דמתקרא לגבוה ולא להדיוט הלכך על כרחיך שמעינן מדרבא דהיכא דאיכא דאית עדים אסור אף להדיוט ורביך לגמור דין שניהם והא ליכא למימר עדימא דת"ק דתני וולדה מותר משום דלא נגמר דינו עמה דאי בשלא בל לב"ד מאי איריא ולדה אפילו אמו נמי אס לא נגמר דינה לא מתקרא וכו' אלתערך מנא למיתני מותר הכי אשמעינן דאין זוקו להביאה לב"ד קאמר ותיוגתה דרבא: **אימא אס עד שלא נגמר דינה עיברה וילדה.** דהיינו כגון גניחה דלא הוה ודל לא בשעת גניחה ולא בשעת גמר דין ולא נזר מן האיסור דלמיתני אימיה הוה שריא ולדה מותר: **אס משנגמר דינה עיברה וילדה.** דנולד מן האיסור אסור אע"ג דלא הוה בשעת גניחה ולא בשעת גמר דין: **הניחא למאן דאמר.** פלוגתא הוא בתמורה (דף טז: א) מאי איכא

מוסף רש"י

ולר' הנוגעת אסור. פרה שגנחה ישראל כשהיא מעוברת ומה, ולדה אסור לקרנן, היא וולדה גבוה, ונזנע שגנח בעד אחד אי ע"פ שבעים שהיו מעטמן וזנען עדים נכבד אינו נסקל, ואחרים כתובים הדין מן האין להוציא את המוקדה, ומן האין ויזי ימירה להוציא את הנזנע ויזי ב"ד. דה וזה גורם, הכי שגח על כנחה זו והיא גזמה לולד שבה, וכו' גרמיהו אסור והמה, דלכיו מותר ואמו אסורה ומותרו י"ל.

אי הכי היינו דקתני עלה אמר ר' יוסי אפילו אבא חלפתא בנייהן אלא אמר רבא הכי קאמר "שנים שהיו עומדין ויצא חין מביניהם והרג שניהם פטורין וא"ר יוסי אפילו אבא חלפתא בנייהן י"שור שנגמר דינו שנערב בשוורין אחרים מעלייא סוקלין אותן ר' יהודה אמר כונסין אותן לכיפה והתניא פרה שהמיתה ואחר כך ילדה אם עד שלא נגמר דינה ילדה וולדה מותר אם משנגמר דינה ילדה וולדה אסור נתקרב באחרים ואחרים באחרים "כונסין אותן לכיפה ר' אלעזר בר' שמעון ואמר מביימין אותן לב"ד וסוקלין אותן אמר מר אם עד שלא נגמר דינה ילדה וולדה מותרת ואף על גב דרבי גנחה הוה מיעברה ^(א) והאמר רבא וילד הנוגעת אסור היא וולדה נגחה ולד הנרקעת אסור היא וולדה נרבעו אימא אם עד שלא נגמר דינה עיברה וילדה וולדה מותרת אם משנגמר דינה עיברה וילדה וולדה אסור הניחא למאן דאמר ^(ב) זהו זה גורם אסור אלא

הקבוע למזבח כדל"ה תס אכל בעלמא אמרינן דנוכשיניהו דינירין ומטעם זה היה אומר רבינו תס דנראה להמיר דרוסת הואכ ברוב דמעשים בכל יום דזאינס טורפין זה מן העדר דרועה מזיל הנהמה ושרינן לה אע"ג דבעלי חיים חשיבי וכן ברוב עופות דוקסין אווין ותרנגולין דמותין והכלא דמתערב ברובא דחייבין דפטרין אפילו נידי ולא אמרינן כל דפריש מרובא פריש לאו פטורין דמישטרו בהנאה קאמר אלא פטורין דלא אטרמיהו בי דינא להורגם דכתיבת בעלים כך מיתת השור ועוד דלא ימי לאחלופי בלדס דבלדס כולי עלמא לא פליגי דפטיירי מדע דלרבי יהודה אמאי כונסין אותן לכיפה ועבדו עבר בעלי חיים דמקלקל חזירו ופיפטו דלרבה ליערפליהו בקופין וליקברניהו אלא ודאי אמי לאחלופי בלדס ועבדו היכירא ליה ולא לרבנן עבדו היכירא דפטרין ליה ולא חיישינן לתקלה אכל בנמתי דנכתיב חיישינן לתקלה טפי דאיכא כמה ספק איפורין לפי שהן מוקדשין כגון ז"ר וכ"כ על גבי השור ובה חזירו וכ"כ דקדושין (דף טז: א) ומיכה על גבי ראש גדי וטלה וחלב מוקדשין על גבי מחמו דשרי בשור הנסקל לפי שאינו דרך הנאמו (פסחים דף טז: א) ועוד דאיכא איסור מעילה דהיוד במעילה בנתיב הלכך כולן ימותו ואל תתמה כיון דאיסורי הנאה נינהו הני דשמעתין אמאי לא מקימו בהו רבנן מיתא וזקיקו להורגן וכו' זקיקו ב"ד להרוג כל איסורי הנאה הרי הואכ והארי דמוקי לה ר"ל(א) והוא שהמיתו ואסורין בהנאה ולא חייבו להו מיתה אלא אמרו כל הקודם להורגן וזה ופרין רבא היינו דקתני עלה אפילו אכל חלפתא בנייהן אלא אמר רבא שנים כ"ו ואפילו אכל חלפתא דלא תלינן ביה שהרג אבל בשוורים אותן שיש לתלות בהן שהרגו חייבין ומשום יזכרת הרע מרקבך ועוד אמר ר"ת דשור הנסקל אינו נאסר מחיים ופי' דכולה היא שמעתא ^(א) דממשמע שנאמר סקול יסקל אינו יודע שהיא נבילה ונבילה אסורה בנפילה מוכתה כן וסוגיא דפ"ג דקדושין (דף טז: א) כל כפור טהורה לרבות את המשולחת וזה אשר לא תחלו לרבות את השחוטת ופרין ואיפוך אלא ומשני לא מזינו בעלי חיים אסורין פירות שלא יהו מותרין כשחוטן בר מאלו שזומדין והוקזו למזותן

ולכך אין לאסור משולחת לומר דחל עליה איסורא לאחר שילוח לישחט ולאוסרה בנפילה כדון שאר עופות טמאין דכתיב בקרא ופרין ^(א) (והא) רובע ורבע דאיסורו מחיים פי' דמחיים אסור לשוחטן ולהקריבן לגבוה ומשני הני מיילי לגבוה אבל להדיוט שרי והרי רובע ורבע בעדים דמחיים אסורי מחיים חל עליהן האיסור לישחט ואס שחטן אסורין אף אי אביא משולחת ומשני רוב בעלי חיים קאמרינן ואס כן דאין שור הנסקל נאסר כל זמן שהוא חי שור שלא נגמר דינו שנערב בשוורים אחרים שנגמר דינם כולם פטורין ומותרין בגיחה ובעירה ואין כאלו עיניו הדין כיון דפטורין מסקילה מיהא לכשישחטו או ימותו יכו אסורין בהנאה והא דאומר שלח פקד ד' וה' (ב"ק דף מה: א) וס' דשור שנגמר דינו מכרו אינו מכור אפילו לרדיא היינו משום דאסור לענות דינו ומזלזל לסקולו ועד דאין לו מכר ^(א) (ואין) לו בעלים והלוקח אין יכול לזכות בו יותר משאר אדם אבל כי לא נגמר דינו מכרו מכור לשחיטה אי נמי לרדיא דמאי לערוקי לאגמא וכו' שחית ליה לאחר שנגמר דינו אסור בנפילה כך נראה לר"ת וקשה דבשלחי פ"ק דערבין (דף טז: א) משמע דשור הנסקל נאסר מחיים גבי האשה שמתה נהנין בשערה דמפרש תס זו מיתתה אוסרתה חו גמר דינה אוסרתה יש לפרש גמר דינה לומר מחיים חל עליה איסור שאסורה אפילו שחטה דעבדה כעין בשור חו מיתתה אוסרתה ואין עליה שום איסור מחיים ויש ראייה דלא נאסר מחיים מהא דתניא במרובה (ב"ק דף ע"א: א) ובפרק אלו נערות (פמיות דף ג: א) גג שור הנסקל וטבחו משלם תשלומי ארבעה ותמשה דברי רבי מאיר ואמאי הא לימיה במיברה וקאמר ריש לקיש תס במרובה כל שישנו בטביחה ישנו במיברה וכל שאינו בטביחה וכו' והוא הדין דכל שאינו במיברה אינו בטביחה אבל אי שרי בהנאה ניחא שיכול למוכרו לרכוש עליו עד בית הסקילה או ליהנות בו מעט עד אומה שעה או אס בית דין מתעטלין בסקילתו ומיהו מה שאומר ר"ת דאין לו מכר ואין לו בעלים זה לא יתכן ומה שפסק ר"ת בעד שיש בו זה אחד ספק דרוסת דשרינן מטעם דכל דפריש מרובא פריש לא יתכן דיש לאסור גזירה שמה יקח מן הקבוע אלא היכא דפריש מאליו כגון בנמלא ביד נכרי אבל אס נאסר בהערובת ופירש לא אמרינן מרובא פריש ואס יש בעד ספק דרוסת אפילו אחד בריבוא ימותו כולן מדע דטבעת על ע"י שנערבה ברבוב כולן אסורות ופירשה אחת מהן פליגי רב שמואל וי"א אוסרת או לא אבל בההיא גופא לא פליגי דכ"ע מודו דאסירא ולכ איסורי הנאה שפירשו מתערבות אסורין ולא אמרינן מרובא פריש וטעמא גזירה שמה יקח מן הקבוע ל"ש חולין ל"ש קדשים ומיהו יש ליישב דברי ר"ת דשאני ב"ח כיון דלפטר ע"י ניכשיניהו ונייעידן וי"א ואמאי תנן ימותו לימא ירעו עד שיתחטבו שהרי כמה קדשים אמרינן בהו ירעו ולא חיישינן לתקלה ובסיפא אמר ברובע ורבע ירעו ולכשיסתחבו יפדס וישחטו ויחלו מטעם כל דפריש מרובא פריש וי"ל דלא עבדינן תקנה ברעיה כיון דלאחר רעיה נמי לא משתרי אלא מטעם כל דפריש: **ואחרים באחרים ב'.** הכל אין לחוש אי גרם הכי דאסר ספק ספיא דהך ברייתא כר' יהודה אחי' ובפ' התערובות (נחיים דף ע"ד: א) ומסקינן דר' יהודה אסר ספק ספיא אפילו בשאר איסורין אבל בנמתי' דכל הללמיס (ע"ז מטו: א) ובמס' ערלה (פ"ג מטו: א) לא גרסינן ואחרות בהרות מדפרין בפ' התערובות על שמואל דאסר ספק ספיא מברייתא שמתרת ולא משכח דקאי בשמואל אלא רבי יהודה ויש מפרש דמיידי שנתערבו כל האחרים באחרים דליכא אלא חד ספיא וגרם נמי תס ואחרות בלחרות וכו' ת"מ לי נתערב בפעם אחת מה לי ב' פעמים אלטרין במחויב משום דליכא תרי רובי כדאיכא בפ"ק דכמותות (דף טו: א) דבעי רוב העיר רובו קטינה ואין הולכים אחר רוב העיר גרדתא אפילו גדולה כאלטובי"א:

אלא